

Slovenské SM centrá spúšťajú pilot spoločnej databázy klinických údajov

Datum 8.10.2026
Subjekt Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov
Region Slovensko
Kategorie Technológie, Zdravotníctvo a nemocnice, Veda a výskum

Pilotný projekt má v každodennej praxi overiť jednotný zber klinických údajov, priebežné využívanie výsledkov hlásených pacientmi a možnosti zníženia administratívnej záťaže zdravotníkov.

Pätnásť odborníkov z 15 centier pre liečbu sklerózy multiplex (SM) v 13 slovenských nemocniciach podpísalo 24. septembra memorandum o spustení projektu Slovenská multicentrická databáza SM – pilotný projekt. Iniciátorkou projektu je doc. MUDr. Darina Slezáková, PhD., z 2. neurologickej kliniky Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a Univerzitnej nemocnice Bratislava.

Projekt vznikol na základe odbornej diskusie pracovísk v Bratislave, Prešove, Košiciach, Trnave, Banskej Bystrici, Martine, Komárne, Nitre, Nových Zámkoch, Ružomberku, Trenčíne a Levoči. Jeho cieľom je v reálnej klinickej praxi overiť jednotný dátový model, kvalitu a využiteľnosť údajov, technickú realizovateľnosť a časovú aj personálnu náročnosť zberu. Medzi hodnotené ciele patrí aj možnosť úspory viac ako 20 % administratívneho času lekárov a sestier.

Zapojené centrá pripravujú harmonizovaný minimálny súbor údajov. Zahŕňa diagnózu a anamnézu ochorenia, klinický stav vrátane EDSS, relapsy, nálezy magnetickej rezonancie, liečbu modifikujúcu priebeh ochorenia, bezpečnostné údaje, komorbidity a výsledky hlásené pacientmi. Do databázy sa majú v rozsahu schváleného projektu spätne dopĺňať aj údaje z doterajšej liečby zapojených pacientov.

Pacienti sa budú môcť na základe informovaného súhlasu dobrovoľne zapojiť prostredníctvom bezplatného interaktívneho Sprievodcu pacienta so sklerózou multiplex. Ten ponúkne edukáciu, praktické odporúčania a dotazníky prispôbené klinickému stavu a fáze liečby. Pilot preverí aj priebežnú synchronizáciu týchto údajov s elektronickou zdravotnou dokumentáciou podľa technických možností jednotlivých pracovísk.

„O tom, či sa inovácie dostanú do praxe, rozhodujeme my, lekári. Je našou zodpovednosťou dať im priestor v ambulanciách a overiť ich prínos pre pacientov. Preto sme do projektu vstúpili: chceme nový prístup rozvíjať v reálnej praxi, spoločne a podľa našich odborných pravidiel,“ uviedla MUDr. Anna Cvengrošová z Fakultnej nemocnice s poliklinikou J. A. Reimana v Prešove.

Súčasťou pilotu bude aj overenie podporných nástrojov umelej inteligencie, vždy pod kontrolou lekára. Môžu pomôcť so spracovaním dokumentácie alebo so súhlasom pacienta pripraviť zo záznamu rozhovoru návrh dekurzu, ktorý následne posúdi lekár. Podľa potrieb centra a odborného rozhodnutia lekára môže časť kontrol prebiehať na diaľku.

Technické riešenie využíva medzinárodný zdravotnícky štandard HL7 FHIR. Projekt preverí možnosti prepojenia s nemocničnými informačnými systémami a elektronickou zdravotnou dokumentáciou, ako aj nastavenie pseudonymizácie údajov a informovaného súhlasu vrátane elektronickej formy. Súhlas bude možné kedykoľvek odvolať.

Pilot je naplánovaný na 12 mesiacov. Záverečná správa vyhodnotí kvalitu a úplnosť údajov, technickú realizovateľnosť, organizačnú náročnosť a možnosti ďalšieho postupu. Výsledky môžu slúžiť ako podklad pre odbornú diskusiu o dátovej infraštruktúre pre SM na Slovensku a v budúcnosti aj pre možné zapojenie do medzinárodnej databázy MSBase.

Projekt nie je národným registrom. Odborné smerovanie a pravidlá spoločného využitia údajov určujú zapojené pracoviská v súlade s etickými a právnymi podmienkami. Technologickým partnerom a sponzorom projektu je spoločnosť Hilbi, pričom odborné a publikačné rozhodovanie zostáva oddelené od technologickej podpory a financovania.

Foto zdroj: Hilbi

<https://www.fnspresov.sk/aktuality/slovenske-sm-centra-spustaju-pilot-spolocnej-databazy-klinickych-udajov>